

Abonamente:

pe an. 780 Lei
pe 1/2 an. 390 Lei
pe 1/4 an. 195 Lei

Tribuna Nouă

REDACTIA SI
ADMINISTRATIA
Bulev. Regina Maria Nr.
11. Tipografia „Aradul”,
7800

INSERTII

se primește după tarif la
Administrația ziarului
și la toate agențiiile de
publicitate.

3 Lei ex.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL

3 Lei ex.

Problema societăților pe acțiuni

Schimbarea regimului lor este de o importanță capitolă
pentru economia noastră națională

Mâine se deschide la Roma congresul anuală parlamentară internațională de comerț, în care se va discuta problema societăților pe acțiuni. Faptul că o conferință internațională se întrunește exclusiv să discute această chestiune, arată că întreaga societăților pe acțiuni a venit, pentru toate țările, o sarcină neplăcută și o problemă care are rezolvarea ei neîntârziată. Cu toate că legislațiile în materie diferă de o țară la alta, totuși războiul a prefacerile ce au urmat au creat o condiție încât funcționarea societăților pe acțiuni a devenit aproape primejdie pentru fiecare țară, intrucăt ele, de cele mai multe ori, constituiesc adăvărate cetăți la dispozitivul căror capitalul înamic crează împotriva țării respective. Delegații parlamentari ai tuturor țărilor se adună la Roma pentru a forma unei unificări legislative naționale la societățile pe acțiuni să păstreze mijloacele de a înlătura posibilitatea ca aceste societăți să devină în dauna statelor ce le aparțin.

Ințeleptul națională este de a se schimba legile noastre vine în ajutorul camuflărilor, este că, la noi, personalitatea juridică se acordă, în mod automat, societăților pe acțiuni către codul de comerț, din moment ce condițiile de constituire nu sunt îndeplinite. Această dispozitie mai există numai în legislația italiana, pe când alte țări personalitatea juridică a acestor societăți se acordă printr-o autorizație a guvernului. Pe urmă, miciile modificări ce au adus diferențelor legislațiunii din alte țări pentru a să le pună de acord cu condițiile vieții economice schimbante de război, au fost doar influențate de tendința spre naționalism și protectionism economic. Astfel, în Norvegia nu se permite capitalului străin să exploateze navigația, căderile de apă și comerciul de bancă iar în alte țări să interzică în organele de funcționare. Astăzi naționalism și protectionism sunt accentuate păță și în țările scandinave, nu s-a manifestat la noi decât prin dispozitii legale plătoale, cum este de pildă cea privitoare la naționalizarea capitalului, care se eludează, precum se stie, cu urmărită, și aceea privitoare la proporția personalului întreprinderilor, dispozitive care sunt în desnetudine. De altă parte, România învinuită de scenofobia, a deschis portile săptămănei naționalei nu numai pentru a participa cu capitalul ei la exploatarea resurselor naturale dar chiar la reînvierea utilajului economic al țării. Dispozitiva României la congresul de la Roma va pune capăt tuturor dispozitiilor de netoleranță față de români ce nu se aduc, iar fixarea criteriu uric international pen-

tru determinarea naționalității societăților pe acțiuni nu poate decât să vină în avantajul țării noastre, din punctul de vedere al naționalismului și protectionismului economic.

Cea de-a doua fază a problemei societăților pe acțiuni este propria noastră țării noastre. Dispozitivul tolerante din legislația actuală, fază de personalul conducător, lipsă unui control serios și permanent, neresponsabilitatea consiliului de administrație, numeroasele cazuri de forță majoră, dreptul discrețional al conducători în ce privește distribuția beneficiilor, sunt tot atâtatea lipsuri de garanție pentru acționari.

Activitatea celor mai multe din societățile pe acțiuni din ultimii ani nu a fost decât operația nefastă pentru economia națională a pulverizării capitalurilor. Multe societăți au desăvârșit fără, care dăinuiesc de ani de zile numai cu numele în baza unei toleranțe inadmisibile a înghijit capitaluri imense aparținând publicului încrezător. Cele mai multe, au procedat parțial intenționat ca să descurajeze pe subscrisori, să facă să renunțe la achizițarea resturilor de vărsămintă și să fie astfel despărțita în mod legal de primele vărsămintă care au fost pompată în mare parte de către plata personalului de conducere, iar restul de operații genocidice. Sunt zece și sute de asemenea societăți care în mod legal există dar care în realitate nu se știe dacă vor fi având încă vreun sediu.

Această a doua fază a problemei este și ea de o importanță capitală pentru economia națională, întrucât definiția de capitaluri mari și mici refuză azi, în urma celor întâmplăte, să mai investească numerarul lor chiar în întreprinderile pe acțiuni care prezintă cele mai serioase garanții, împădecând astfel dezvoltarea industriei naționale.

Hotările congresului de la Roma, dacă vor aduce o formulă de lege unică în ce privește funcționarea societăților pe acțiuni va grăbi, pentru țara noastră, și împlinirea lacunelor care au dat loc până acum la abuzurile sau la operațiunile neînscrise să se facă de oameni incompetenți sub scutul unor dispozitive legale prea tolerate.

Apariția muștei columbace în județul Arad

Prin fir telefonic.

Garaonț, 15 Aprilie

In comunele Mădrișesti, S. Buceava, Seceș și Zelui din cuprinsul plășii Sebeș seau într-o multă vară de multe columbace. Autoritățile superioare fiind întotdeauna telegrafic despre apariția acestor insecte periculoase, s-au luate măsuri de combatere, expediindu-se în această regiune păcură necesară ușoare vitelor infestate. S-au mai trimis deosebita nouă instrucțiuni sătenilor cu privire la combaterea muștelor columbace. Pe câmpii care înconjură orașul sătenilor care încep să se dea foc bălgărilor de pe imașe, s-au lăsat într-o casă învecinătă să se ferește de foc. Deasemenea în industria gospodărească s-au pus ramuri de salcie și pelin, ramuri pe care să înșiruie a inoptă muștele columbace, urmând ca în fiecare dimineață să li se dea foc. S-au luate dispozitive ca oile și caprele să nu fie tuse de dispariția muștelor.

NOTE Ocolul lumii în automobil

Arad, 15 Aprilie

În anul 1921 guvernul Statelor Unite a instituit un premiu, prin Automobil Clubul American din New-York, în sumă de 25.000 dolari pentru automobilul care va face ocolul lumii.

Guvernul american a impus trei condiții care trebuie să fie executate de concurenții care să intre în cursa la ocolul lumii.

Aceste condiții care numai în cazul cădă vor fi complet executate, vor da dreptul la cîștigul marelui premiu american.

Masina care va străbate cel mai mare număr de kilometri și care va vizita mai multe țări, în tot timpul călătoriei, concurenții trebuie să-și răstige existența prin a consemna și proiectu în cinematografi a vederilor luate în timpul călătoriei.

La acel concurs s'au inseris opt mașini, din mările fabrici americane „Ford”, „Lincoln” și „Pskard”, care au plecat în ziua de 3 Mai 1921 din orașul Benwick.

Pentru parcursul călătoriei concurenții am fost însoțiti de căte un ziarist american.

Automobilul marca „Ford” condus de căpitanul Armstrong, însoțit de domn Nelly, redactor în zioul „New-York Times” a parcurs până în prezent 320.000 kilometri.

După întineriști stabă în acel cîștig, căpitanul Armstrong a trecut prin: Canada, Alaska, America de Nord — din unde a străbătut 48 de districte — Mexic, Cuba, Havaii, New-Orleans, Anglia, Franța, Italia, Portugalia, Spania, Insulele Baleare, Egipt, Austria, Germania, Cehoslovacia, Ungaria, Serbia și România.

Căpitanul Armstrong și domnul Nelly sunt de ieri ospății capitalei noastre.

Înterviuul de la ziua de lucru a căpitanului Armstrong a declarat că din mașinile concurenții opt la număr, n'a mai rămas în luptă decât trei, între care și mașina care l'a adus cu bine la București.

Îndrasnetii oaspeți americani vor rămașe în capitală și o săptămână în care împreună vor fotografa diferite vedete și vor zicea o conferință despre peripețiile trămoase și eroice ale călătoriei în jurul lumii.

Domnul Nelly, care îl însoțește pe căpitanul Armstrong, e reprezentantul ziarului „New-York Times” și corespondentul lui majorul ziarul francez „L'Écho des Amériques”.

Automobilul cu care călătoresc e leșit din fabricile lui „Ford”.

Într-o nouă și fru moșăză sprijină americană, care trezește energiile și le împinge la luptă! Sufletul și mândria noastră să se desmeteze la sângotul celălău pe sosele noastre, pe securile și în muntilor noștri, acea să trăiască masina!

De Dumnezeu, omogomot! și să nezească un curaj de dină dină și rodnică energie și de răvnă pentru lucruri mări, în cuprinsul frumosesei și bogatelor noastre părți.

NOTE

Patriotismul în acțiune

— Polonia răspunde amenințărilor diplomatici, printr-o strânsă solidaritate națională și o febrilă pregătire militară

Arad, 15 Aprilie

De cădăva vreme, diplomația și presa europeană nu face decât să „pertraceze” pe societatea Poloniei, admitând că pretul consolidării unei păci generale, mutileare hotărelor acestui stat. Fără ca reprezentanții să fie întrebat și consultati, fără să li se facă o comunicare, se pare că Polonia toleră, recesă, această continuă jignire ce se aduce și ei și sentimentul de onoare ce corespunde cuvântului dat și consecutiv în tratatele de pace și cele de alianță.

Lăță însă că, din rândurile conducătorilor polonezi se ridică o protestare formidabilă în similitatea ei: fără a invoca, într-o dialectică atrăgătoare prin solemnitatea ei, nici garanția tratatorilor de pace nici a aliaților de la împăratul polonez încă din starea de sănătate, reprezentantul național polonez înarmat, generalul Sikorski, ministru de război, a arătat însemnatatea patriotismului în acțiune, prin declarării ce le-a făcut presei franceze asupra pregătirilor Poloniei spre a-și apăra hotarele împotriva unei invaziuni, ori de unde ar veni ea. Declarațiile ministrului de război al Poloniei, care constituie un înălțat solidaritățip națională și înțelegere constientă a gravitației momentului să răci sunt cu atât mai șări în efectele lor, cu căt nu conțin nici apeluri la ajutorul și nici macar reproșuri legitime îndreptate de anumite angajamente, nu pot decât să ne bucurie pe noi români, aliații firești ai polonezilor, și aceste națiuni frântămate în momentul de față de o resurrecție care trebuie să ne servescă drept plăldă.

În fața unor amenințări sătă de grave, în fața incertitudinii neliniștoare a negocierilor diplomatici am satisfacția de a mă rezemă pe o țară de o forță morală excepțională, a cărei populație crește cu iudeală neobișnuită și imbucurătoare. În fiecare an sunt un milion de polonezi mai mulți

de bătrâni și mă gândesc la apărarea unui immens teritoriu cu graniță la șes din partea Rusiei și la apărarea unei granice tot așa de vulnerabile în spate partea cea mai națională a Reichului; fără a vorbi de un hotar care poate să atacă de la Est și de la Vest.

Da, șiun din documente sigure că atât la Koenigsberg cât și la Dantzig sunt

uale toate dispozitările pentru armament și pentru efective, pentru a susține printre mobilizare imediată orice mișcare ofensivă contra noastră.

In fața unor amenințări sătă de grave, în fața incertitudinii neliniștoare a negocierilor diplomatici am satisfacția de a mă rezemă pe o țară de o forță morală excepțională, a cărei populație crește cu iudeală neobișnuită și imbucurătoare. În fiecare an sunt un milion de polonezi mai mult

de bătrâni și mă gândesc la apărarea unui immens teritoriu cu graniță la șes din partea Rusiei și la apărarea unei granice tot așa de vulnerabile în spate partea cea mai națională a Reichului; fără a vorbi de un hotar care poate să atacă de la Est și de la Vest.

„Am îndeplinit o mare operă: patruzezi și cinci de divizii; poate șapte zeci de mii ani; patru mii de oameni mobilizabili; patruzezi de uzine muniției care furnizează jumătate din trebuințele noastre și primul, chiar comeziu din strenuitate; scoli de război; o solidă organizație a statului major; încă ce am sănătă și ceea ce continuă să perfecționeze puterea Poloniei să fie în măsură să răspundă în ziua când ar fi atacata.

Suntem o țară pătimă de pacifică. Nimic nu ne îngrezește mai mult ca ideea unui război și credem din toată inimă în inima valoare a muncii ce o săvârșește Liga Națiunilor pentru garantarea păcii. Dar când amenințările ne vin concomitent când din Berlin, când din Moscova și când aproape

într-o lăță înțelegere întreagă prea la unei țări ca Anglia își închipue, cu înimă veselă că va face din teritoriul nostru obiect de sărbători, suntem obligați pentru a nu fi în mod criminal de asasinați — ca să ne gândim la viitor.

Nu ezită în față nici unu sacrificiu și suntem constrâniți ca să ne impunem pentru anul în curs — numai pentru bugetul ministerului de război — o sumă de 750 milioane zeci sau aproape trei milioane franci (peste trei zeci miliarde lei). Alături de armata noastră permanentă de 300.000 oameni avem corpuri de cavalerie specializate în apărarea frontierelor noastre orientale și treizeci de batalioane de infanterie în fața Lituaniei.

Acest efort ne este impus de o incluzibilă necesitate. Trebuie să se știe că în ziua când cineva se va atinge de un petec de pământ din teritoriul nostru național, într-o treză Polonie sa va scula ca un om și va lupta, fără crujare. Să nu se poate zdobi un popor de aproape treizeci de milioane oameni, cari nu reclamă decât dreptul lor de existență.

Reprezentanții noștri diplomatici de la Berlin și Londra ne informeză din când în când în ce privește convorbirile franco-germane și acea notă de răspuns Germaniei.

Se vorbește de toate și moți aleas, de Polonia în diverse capitale. Deși avem conveniții formale cu Franța, am fost puști într-o eurent cu ceea ce vorbește de noi în diversele capitale.

Reprezentanții noștri diplomatici de la Berlin și Londra ne informeză din când în când în ce privește convorbirile franco-germane și acea notă de răspuns Germaniei.

Reprezentanții noștri diplomatici de la Berlin și Londra ne informeză din când în când în ce privește convorbirile franco-germane și acea notă de răspuns Germaniei.

Reprezentanții noștri diplomatici de la Berlin și Londra ne informeză din când în când în ce privește convorbirile franco-germane și acea notă de răspuns Germaniei.

Reprezentanții noștri diplomatici de la Berlin și Londra ne informeză din când în când în ce privește convorbirile franco-germane și acea notă de răspuns Germaniei.

Reprezentanții noștri diplomatici de la Berlin și Londra ne informeză din când în când în ce privește convorbirile franco-germane și acea notă de răspuns Germaniei.

Reprezentanții noștri diplomatici de la Berlin și Londra ne informeză din când în când în ce privește convorbirile franco-germane și acea notă de răspuns Germaniei.

Reprezentanții noștri diplomatici de la Berlin și Londra ne informeză din când în când în ce privește convorbirile franco-germane și acea notă de răspuns Germaniei.

Reprezentanții noștri diplomatici de la Berlin și Londra ne informeză din când în când în ce privește convorbirile franco-germane și acea notă de răspuns Germaniei.

Reprezentanții noștri diplomatici de la Berlin și Londra ne informeză din când în când în ce privește convorbirile franco-germane și acea notă de răspuns Germaniei.

Reprezentanții noștri diplomatici de la Berlin și Londra ne informeză din când în când în ce privește convorbirile franco-germane și acea notă de răspuns Germaniei.

De vânzare

40

iughere (mici) pământ

**foarte bun, cu edificii
economice, magazie
mare, situat în orașel.
Mai detaliat la notariul
din Cermei.**

(1029)

Se caută un funcționar pentru imediata preluare a postului de corespondent, posedând la perfecție limba română maghiară, sau evenual maghiara română și germană la biroul Târgul de Mostre din Bulevardul Regina Maria 10, Orașul de primire 10-12 și d. m. 3-5. (1026)

De vânzare 4 garnituri de trieră. — JOIA HERETIU, Arad, Str. Turnului Nr. 3, lângă Cazarma pompierilor. (1012)

No. 246/1925. bar. adv.

Convocare.

Dniți advocați ai BAROULUI ARAD sunt convocați la

Adunarea generală

care se va ține la 22 Aprilie 1925, orele 18 d. m. în sala de ședințe a Baroului advocaților.

Dacă aceasta adunare nu se va putea constitui din cauza lipsei numărului legal al membrilor, adunarea a doua se va ține la 26 Aprilie 1925, orele 10 a. m. în locul mai sus amintit, când adunarea va lucra și hotărî cu orice număr al membrilor prezenti.

Ordinea de zi: Votarea bugetului pentru 1925.

Arad, la 11 Aprilie 1925.

(ss) Dr. MARŞIEU,
(1037) decan.

Nr. G. 8203-1923.

Publicațione de licitație

Pe baza decisului judecătoriei de ocol Arad, Nr. de mai sus, mobile și alte obiecte prețuite în suma de Lei 23,500 cuprinse în favorul lui Ardelean Traian senior pentru suma de Lei 10.000 capital, interese de 8% de pe 100.000 Lei dela 1 August 1923, și spese stabilite până în prezent, se vor vinde la licitație publică în Arad Gai, Nagylegelő díliș Nr. 3, în ziua de 28 Aprilie 1925 d. m. la orele 1, conform art. de lege LX § ul 107 și 108 din anul 1881 al legii execuționale.

Aceasta licitație se va ține și în favorul Statului Român. (1036)

Arad, la 1 Aprilie 1925.

Exec. jud. reg.: Gh. Ciupuliga.

Comisia Economică a orașului Arad

No. 468/1925.

Publicațione de licitație minuendă.

Comisia Economică a orașului cu drept de municipiu Arad, ține licitație minuendă în ziua de 22 Iunie 1925 la orele 4 d. m. în localul D-lui consilier economic (Primăria etaj I, ușa 104) cu privire la lăsare a 20 vagone (10.000 tone) făină de piatră de var, necesară la repararea drumurilor pavate cu astfel.

Vadiul de 12.000 Lei, este a se depune în numerar, sau libelul eliberat de vreuna din instituțiunile financiare, sau hârtii de valoare garantate de Stat, în mâinile Comisiunii care ține licitația.

La licitație se poate concura (participa) numai cu oferte în scris.

Ofertele în scris inchise în plic și sigilate, se vor prezenta la începerea licitației și numai atunci se vor lua în considerare, dacă oferentul declară că cunoaște și acceptă condițiunile de licitație. Adjudicația se va ține de către Consiliul Comunal, în ziua de 25 Iunie 1925 orele 12 a. m. în sala mică de ședință a Primăriei.

Condițiunile de licitație și caștul de sarcine se pot vedea la D-l consilier economic, în orele de serviciu.

Supraoferte nu se primesc.

Licitatia se va ține în conformitate cu articolul 72-80, din legea asupra contabilității publice.

Arad din ședința Comisiei Economice a orașului cu drept de municipiu înținută la 15 Aprilie 1925.

(1027) COMISIA ECONOMICA.

iughere (mici) pământ

**foarte bun, cu edificii
economice, magazie
mare, situat în orașel.
Mai detaliat la notariul
din Cermei.**

(1029)

După cum au arătat în urmă trecuri în articolul pe care l-am extras din ziarul „Universal”, e vorba despre „neînsemnată” instituție a cercetășilor români...

Lucru de mirat în România, dar foarte obișnuit în străinătate, unde cele mai mari zile concursă pagini întregi pentru cauza cercetășilor. Pentru acesta se explică rezultatul grandios în care se închiere fiecare din cercetășevi în ţările respective.

Iar acum să comentez articolul de mai sus.

Accept într-o parte că ar fi mai mare Panaitecu privitor la cercetășii maghiari.

Este astăzi ca să spune, ba și mai mult și mai urâtă situația.

Pentru a demonstra această voită sărăcie pe scurt căteva rezultări deosebite:

1. În veră trecută am avut neplăcute surprize de la cățărătorii evrei din Cluj, următoarele:

„Someril (Cercetășii) din Palestina vin în Ardeal. Cercetășii evreiașă arăta și dezvoltare admirabilă. În decurs de cățăruie a patut plăti idealul evreiesc în suflarea tinerilor așa, că ei acum nu numai că caută, dar au și su alături legitățile cu frății lor din Palestina. Munca de hebraizare așa de admirabilă, pe care a întreprins-o Tarbut, se va perfecționa prin legitățile ce se face cu tineretul dela Mormantul Sfânt, lucru care ajunge mai mult decât orice propagandă. La invitația cercetășilor din Ardeal 15 cercetăș și 10 cercetăș din Palestina s-au imbarcat în Iași ca să vie peste vară în tabăra în Ardeal. Grupa aceasta sosește în decursul săptămâni la Constanța, unde evreimia deacolă și cercetășii din Cluj îl vor aștepta frățește. La București li se pregătește o primire năruitoare. De aici cercetășii din Palestina vor veni la Cluj, unde împreună cu cercetășii evrei din Târgu Mureș, Timișoara, Arad și Cluj, vor da o serbare înainte de a pleca în tabăra lor de vară”.

Commentar?.. Cred că nu e nevoie.

2. Un alt simptom il vedem în motivele care au determinat desființarea centuriei „Tarbut” din Ardeal: în acea centurie se facea propagandă palestiniană și se ignorau cu desăvârsire ideea de patria românească.

3. În anul 3 an IV al revistei „Cercetășia” după experiente înde lungă durată din Simboțeanu sintetizează magistral situația, punând punctul pe i, și arăta că ce trebuie să ne ținem în viitor.

In același timp ne formăm și principiile următoare:

a) de a nu îngădui în viitor organizarea minoritarilor părăscă noi nu suntem în situație de a încălca și supraveghia în toată

activitatea lor;...

b) de a „localiza” expansiunea organizațiilor minorității, părăscă Asoc. Cercetășescă din Ungaria face o astăzi de intensivă propagandă iridentistă;

c) de a interzice organizațiilor minorității orice contact cu străinătate;

d) de a duce și pe mal de parte lupta

contra Asoc. ungare, care dezvoltă o propaga-

ndă dușmană nouă și aceasta în specia-

ciu cu prilejul binevenit al conferinței internaționale a cercetășilor ce avea să aibă

pe baza ei a să fie culeat ca un copil, zisă la amiază!

Să nădăjduim că maiorul Panaitecu nu se

dem face cu mic teritoriu, într-o altă na-

mânie și nici decum rusește. Ambiția

țarului a creat acolo pentru Rusia o na-

țională războiu din urmă (1877-1878). Alexandru al II-lea a crezut de necesitate

acest piept dela Români — proprii săi

— care protestă cu energie împotriva

acestei neînțelegeri.

Prin aceasta hotărîre arbitrală și samavol-

ni și însuși comandanții marii Legiuni, a-

decă girantul ei din Mugur e provocatorul

tuturor reieilor enumerați mai sus.

Ce privește extirarea maiorului Panaitecu

dela com. org. cercetășii din Basarabia,

am cursul să spun — ea este provocată

să sustină că din Mugur și Nedea care

au intronat o nouă loznică în cercetășii din

România și care după că și sună cam astfel

ea: Domn eu, dorm și tu... căci dacă

nu — ma săd și te culcă!

Să nădăjduim că maiorul Panaitecu nu se

va lăsa să tie culeafă ca un copil, zisă la

amiază!

Insemnările mele

Tot fără titlu...

lor în luna Augusti său trecut la Cupa nașa. Pentru realizarea acestora am luat toate măsurile posibile și imposibile. Am scris, am vorbit, am înzis din răspunderi în toate pările, dar fără care a fost rezultatul definitiv.

La insistența noastră s-a trimis cu grijă la această conferință o delegație constituată „ad hoc”. Prof. C. Nedea, sv. V. Villard și subacționalul său reprezentant România la conferința care pentru mine e foarte tristă amintire.

După înzisarea mea s-a achiziționat în acel ziar răsuflarea cercetășilor români. Nu doresc deci să reviu, ci completez numai cele arătate mai sus.

După înzisarea mea am spus deci, ușor ne-am format o părere, am fixat linia de conduită de care aveam să fiem în viitor.

Aceasta am susținut și la Copenhaga unde am rugat pe dl Nedea să susțină în fața conferinței punctul de vedere al inspectorului din Arad. Si în loc de un stat de deschis, fără de cercetăș maghiari, dl Nedea a făcut cele ce se învederează clar din pasajul de mai jos, extras din raportul delegației maghiare (compus din: Contele Khuén Héderváry, dr. Molnár, dr. Farkas și dr. Borsicky).

„Pentru noi mai mare importanță avea problema cercetășilor minorității” cu atât mai vîrtoș pentru că aceasta era să fie susținută de delegația română, fără informații că sub acest titlu se va descrie o luptă contra noastră, — la cererea noastră punctul acesta a fost scoas din program și delegațul român î s-a dat numai o zină de a celi o declarație plină și dulceagă de amicizia și fraternitate” („Magyar Cserkez” az V. nr. 8-9).

Aceasta e priu urmă „luptă nobilă, discretă, onorabilă” despre care a vorbit dl Mugur în „Relația sa oficială” pe care a dat-o unor zile despre Jamboreea și conferința din Copenhaga.

Si tot în acest „comunicat oficial”, să-să rezolvă în 5-6 rânduri și cu o superficialitate caracteristică D-Sale, problema nu tocmai așa de simplă a „cercetășilor minorității”. D-sa spune: „Trebuie să se stie de toată lumenă că organizația românească potrivit spiritualității ei profund umanitar, stabilise de mult pentru minoritățile următoare: la cadrul organizației unice dintr-o localitate se admitt unitățile minoritare — patrule, grupe și centuri, — conduse de comandanți și instrucțori minoritari și folosind pentru înțelegere limbă lor.”

Prin aceasta hotărîre arbitrală și samavolni și însuși comandanții marii Legiuni, a-decă girantul ei din Mugur e provocatorul tuturor reieilor enumerați mai sus.

Ce privește extirarea maiorului Panaitecu

dela com. org. cercetășii din Basarabia,

am cursul să spun — ea este provocată

să sustină că din Mugur și Nedea care

au intronat o nouă loznică în cercetășii din

România și care după că și sună cam astfel

ea: Domn eu, dorm și tu... căci dacă

nu — ma săd și te culcă.

Să nădăjduim că maiorul Panaitecu nu se

dem face cu mic teritoriu, într-o altă na-

mânie și nici decum rusește. Ambiția

țarului a creat acolo pentru Rusia o na-

țională războiu din urmă (1877-1878). Alexandru al II-lea a crezut de necesitate

acest piept dela Români — proprii săi

— care protestă cu energie împotriva

acestei neînțelegeri.

Prin aceasta hotărîre arbitrală și samavol-

ni și însuși comandanții marii Legiuni, a-

decă girantul ei din Mugur e provocatorul

tuturor reieilor enumerați mai sus.

Ce privește extirarea maiorului Panaitecu

Situatia politica din Jugosavia se clarifica

BELGRAD. — A produs vîi comentarii în cîrcurile politice locale faptul că Pavel Radici — actualul conducător al partidului săracesc croat — a fost primit într-un interval scurt, în audiensiă de rege.

După ultima audiensiă Pavel Radici a avut o întrevedere cu șeful partidului democrat, Davidovici, iar ei a vizitat pe omul său, Stefan Radici, în incognito, punându-l în cîrcuri cu noua situație politică din Jugoslavia și comunicându-i convorbirele pe care le-a avut cu regele Alexandru ca și studiu în care se află tratativele angajate cu d. Pasici în vederea unei colaborări la guvern.

In urma convorbirii pe care le-a avut-o cu omul său, d. Pavel Radici convocat pe membrii comitetului executiv al partidului croat în Zagreb cărora le a explicitat situația, declarând că în curînd partidul său va fi chemat să colaboreze la conducerea statului.

D. Trumbici, care se află de față, s'a pronunțat pentru o colaborare cu guvernul Pasici.

BELGRAD. — Reuniunea cabinetului s'a amânat până după sărbătoarea din cauza tratativelor angajate între Pasici și Pavel Radici în vederea colaborării partidului săracesc croat la guvern.

Tratativele acestora suspendate momentan se vor relua imediat după reîntoarcerea lui Pavel Radici dela Zagreb unde se consultă cu partizanii săi.

Presa ocupându-se de atitudinea croașilor scrie că Pavel Radici și-a exprimat dorința ca din viitorul guvern să facă parte toți fruntașii fără deosebire de cunoșterea politică.

Populația maghiară cere o înțelegere cu români

Ziarul „Keleti Ujság”, ocupându-se de recentele intruniri ce le-a fînuit partidul maghiar în Ardeal, arată că președintele populației ungurești a cerut de la conducătorii acestui partid să înceapă să mai ceară tratative cu guvernul pentru a soluționa problema minoritară.

O înțelegere cu români este dorită de populația ungurească din Ardeal în cîmp de condicii partidului maghiarilor care să zinduricească prin toate mijloacele, spre a putea întreține iridentismul.

Populația ungurească însă, dânduș seama de primejdiosa activitate a maghiarilor, căută să impună o înțelegere, folosindu-se de noua organizație minoritară democrație din Cetatea.

Un discurs a lui Macdonald

LONDRA, 14. — D. Macdonald, vorbind la un mare meeting al laburistilor din Gloucester s'a ridicat împotriva acestora, cari l-au acuzat că ar fi comuniști, declarând că nu numai că nu are idei comuniște dar totdeasna a luptat în contra acestora.

D-za a mai adiugat, că e prematur să se vorbească de o revenire a sa la putere, dar în caz când aceasta s-ar întâmpla, a spus el, nu mi voi pune singur tunis de gât ca să tragă alii de ea.

Adresându-se socialiștilor și radicalilor prezenti el a spus: „una e să profesezi idei sănătoase și înainte și alta e să găsești metodele de a le aplica în guvernanță unei țări.”

Economice.

Noi taxe de export

Comisia superioară vamală s'a întrunit eri după amiază la ministerul de finanțe pentru a-și da avizul asupra taxelor de export ce urmează să se fixeze la articolele de mai jos.

In urma discuțiunilor ce au avut loc, comisia a avizat pentru următoarele taxe:

1. Uleiuri ușoare: 1000 lei vagonal;
2. Uleiuri nerafinate: 3000 lei vagonal;
3. Uleiuri grele: 5000 lei vagonal;
4. Minerale de zinc: 500 lei vagonal;
5. Mercur: 30 lei kgr.;
6. Articole de mătase artificială: 1 lei kgr.;
7. Uinelte și scule de lemn terminate: 5 lei suta de kgr.;
8. Stomace și bășici de vițel: 60 de lei kgr.;
9. Mărci poștale uzate: 20 la suta ad-valorem;
10. Carbid: 5 lei suta de kgr.;
11. Oțeluri speciale: 2 lei kgr.;
12. Nasturi de metal: 5 lei suta de kgr.;
13. Parchete de fag: 25 de lei metru cub.

Să amânăm dare avizului asupra taxelor de export la următoarele articole:
firile de mătase (borangic), inul brut, piei tăbăcăci, crupoaane, talpă, înălțaminte, curele de transmisie și lătuioare de brad.

Grâu din America la Brăila.

In cursul săptămânii viitoare vor sosi în portul Brăila două vapori cu grâu de proveniență americană. Acestea va fi primul grâu ce se importă la noi.

Recolta bumbacului african va fi anul acesta extraordinară.

Corespondentul dela Lourenco Marques (Africa de sud), al lui „African World” scrie că apropiata recoltă ce bumbac săgește să fie, fără excepție, într-adevăr extraordinară, grăpele pionor moderate căzute pe luna lui Septembrie. Recoltarea a început luna aceasta (în Aprilie).

Uzinele metalurgice.

A avut loc prima săptămână a consiliului de administrație a noii societăți „Uzinele metalurgice din Copsa-mică și Cujir”.

Consiliul a fost constituit astfel:

Președintele consiliului de administrație, d. C. Manolescu-Rămniceanu prim președinte onorific al Institutului „Guri” de Casape; vice președinte d. Ioan V. Sârcea, fost ministru; administratori deținători: d. nii general de divizie Stefan Mihai și C. Orgheian, directorul general al Soc. „Reșița”.

Incaușăd va fi desemnat și directorul general al Uzinelor metalurgice, urmând să ne ecopăzi și restul de 4 membri în consiliul de administrație ale căror locuri au fost rezervate la data când s'a jinut adunarea generală.

Congresul internațional al camerelor de comerț.

La congresul internațional al camerelor de comerț, care va fi acțiunea, la Bruxelles, vor fi reprezentate 367 banchi, 329 camere de comerț, 47 companii de că ferate și 50 asociații comerciale din toate țările lumii.

Între altele chestiuni, congresul va discuta chestiunea transferurilor.

Camerele de agricultură

Cum se știe parlamentul a votat o lege pentru înființarea Camerelor de agricultură.

Legea a fost promulgată de Suveran.

Astăzi se vor înființa Camere de agricultură județene și o unică a Camerelor de agricultură cu sediul în București.

Scopul acestor instituții e de a reprezenta și ocroti interesele agriculturii, zootehnici și silviculturii, cum și de a spori producția tuturor ramurilor agriculturii. Camerele sunt persoane juridice.

Fabrica de avioane

Principale Carol, inspectorul general al aeronautei a primit în audiensiă pe de general Mardărescu ministru de război în legătură cu fabrica de avioane care urmează să se înființeze în noi.

Di general francez Duval a sosit în Capitală în acest scop și a avut câteva întrevederi cu membrii guvernului.

Di general Mardărescu a discutat cu principale Carol ofertă și propunerile făcute de di general Duval.

Este vorba că la înființarea acestei fabrici să colaboreze capitalul francez alături de cel englez și belgian, bineînțeles și cu capitalul românesc.

Di general Duval, a expus și principale Carol parte tehnică a acestei chestiuni.

Chestiunea imobilelor din Ardeal, foste proprietate Statului maghiar

Comisia de reparări a fost sezisată de o reclamație a Ungariei, care se declară nemijumătă cu estimările făcute de guvernul român asupra imobilelor din Ardeal, foste proprietăți statului maghiar.

Chisinau fundă luată în cercetare, în urma expunerii delegaților români, s'au găsit aceste reclamații ca nefondate.

Ministerul nostru de externe a primit de la Paris știri în această privință.

Taxarea bisulfatului de sodiu

Bisulfatul de sodiu numit și sulfat acid de sodiu și natriumbisulfat, expediat în traficul local cu mica ușecă și în vagoane complete, se va taxa pe baza tarifului special II.

Aceasta dispozitivă intră în vigoare cu începere data 1 Mai 1925.

Taxarea uleiului extras din borbotul de porumb

Directivea generală a dispus că, uleiul extras din borbotul de porumb, rămas de la fabricarea spiritului, expediat cu mica ușecă și în cantități de cel puțin 5000 kgr. de scribere de ușecă și de vagon orizontal, să fie taxat pe baza tarifului clasa a II-a.

Aceasta dispozitivă intră în vigoare cu începere data 1 Mai 1925.

Lichidarea conflictului cu Germania

Conflictul româno-german va fi lichidat în cursul acelui lună. Conferința româno-germană cu arbitraj englez se va întruni, probabil în Berlin, înă insină de sfârșitul lunii.

Delegația română încă nu a fost înțotită.

După o versiune pe care cercurile conduatoare n'au dezamăgit, nici confirmă, ar fi probabil ca însoțitorul d. Duca, ministru de

externe, să reprezinte în fruntea unei delegații de experti financiari și juristi, România. După o altă versiune, d. Ettorre Antonescu va fi trimis din partea noastră la noua Conferință, împreună cu alți delegați ai ministerului de finanțe.

Devizele și valute.

Răzor, 15 Aprilie,

BURSA:

Zaroch	Dezechdarea	inchiderea
Berlin	12334.—	123,31
Amsterdam	206,75	206,75
New-York	517,70	517,75
Londra	2476,50	2477—
Paris	2050—	2050—
Milano	2122,50	2120—
Praga	1535,—	1535,—
Budapest	72,—	72,—
Belgrad	837,50	837,50
București	230—	230—
Varsavia	99,50	99,50
Viena	7290—	72,90

Cursul devizelor București

pe ziua de 15 Aprilie 1925.

Certești:

Paris	11,60
Berlin	—
Londra	1075—
New-York	225—
Italia	925—
Elveția	43,50
Viena	31,85
Praga	6,70
Budapest	—

Valute:

Cerato	Oferite
Napoleon	825,—
Mărci	52,50
Leva	150,—
Lire otomane	122—
Sterline	1060—
Francezi	11,70
Elvețieni	42,—
Italieni	9,50
Drachme	380,—
Dinari	360,—
Dolari	221,—
Marca poloneză	41,—
Coroana austriacă	32—
maghiari	31,50
cehoslovaci	6,50
—00—	—

Pentru prepararea casetei de pastă, stimatele menajere cumpără numai cel mai bun adaus la casă, recunoscut ca atare încă de vremea bunică.

„Veritabil Franck”

Întrucăt tocmai la jăru se oferă des imitații drept produse FRANCK, rugă onorați consumatori a respinge aceste încercări de a fi induși în eroare.

Ambele semne de distincție a mărluirilor sunt: numele FRANCK și morișca de casă drept marca de fabrică.

Plecarea și sosirea trenurilor în gara Arad.

Plecarea:

Oradia-Mare	personal	491
Curtici	"	520
Pecica	"	530